

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL IV 2012
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- decembrie 2012 -

ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL IV 2012 PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ

Metodologie

Comisia Națională de Prognoză realizează trimestrial o Anchetă economică de conjunctură în sectorul industrial, prin care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, pot fi elaborate prognoze pe termen scurt.

Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selectați din bilanțurile contabile) și pe un chestionar, ambele fiind elaborate în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2012 s-a stabilit un eșantion de 545 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 13,5% și furnizând o rată de acoperire de peste 70%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de INS și BNR) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție prin încadrarea sa în categorii ca *ascendent*, *stabilitate*, *descendent*, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare.

Intervalele luate în considerație ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile de până acum și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an.

Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de Institutul Național de Statistică, fie cele din anchetele de conjunctură anterioare, după cum se specifică la fiecare indicator.

Tendințe generale

Analiza estimărilor agenților economici pentru **anul curent**, arată o scădere a activității economice din industrie, reliefată prin reducerea unor indicatori economici, precum cifra de afaceri și productivitatea muncii, dar și o ușoară creștere a producției industriale.

- modificări procentuale față de aceeași perioadă din anul anterior (%) -

	An 2011	trim. III 2012	9 luni 2012	trim. IV 2012	An 2012
1. Producția industrială	5,6	-0,8	-0,2	1,6	0,3
2. Cifra de afaceri – total	6,2	-3,9	-3,3	-3,0	-3,2
➤ intern	5,1	-2,7	-2,4	-2,6	-2,4
➤ extern	6,7	-6,4	-5,6	-3,8	-5,1
3. Stocurile de produse finite	2,1	1,8	2,1	2,2	2,2
4. Productivitatea muncii	4,3	-2,7	-2,7	-2,0	-2,5
5. Numărul mediu de salariați	0,2	2,3	3,0	2,5	2,8

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul IV - rezultatele din ancheta de conjunctură

Agenții economici apreciază că în trimestrul IV 2012, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, producția industrială va avea o creștere cu 1,6%, iar pentru cifra de afaceri pe total industrie se prevede o scădere de circa 3%. Evoluția mai modestă a producției industriale din trimestrul IV s-ar putea datora unei diminuări a dinamicii comenzilor, în special pe piața externă.

De asemenea, în trimestrul IV productivitatea muncii se va reduce cu circa 2% față de aceeași perioadă a anului trecut.

În aceste condiții, calculele realizate pe baza răspunsurilor agenților economici conduc la rezultate pozitive pentru anul curent, față de anul trecut, pentru producția industrială; în cazul cifrei de afaceri se va înregistra o scădere atât pe total industrie, cât și pe componente (scădere mai accentuată pe piața externă).

Referitor la stocurile de produse finite, se estimează că la nivel de an, acestea vor crește cu circa 2,2%, față de anul 2011. Productivitatea muncii va avea un trend descendent pentru anul 2012 comparativ cu anul precedent, situându-se sub nivelul producției industriale.

În ceea ce privește numărul mediu de salariați, pentru anul în curs, se estimează ca acesta să continue ritmul de creștere înregistrat la finele anului trecut, ceea ce va determina o majorare cu circa 2,8% comparativ cu rezultatele din anul trecut.

În ceea ce privește răspunsurile agenților economici, la nivelul **trimestrului IV al anului curent, comparativ cu trimestrul anterior**, acestea indică o creștere a producției industriale (3,9%).

- modificări procentuale față de trimestrul anterior (%) -

	trim. I 2012	trim. II 2012	trim. III 2012	trim. IV 2012
1. Producția industrială	-5,4	5,1	-1,7	3,9
2. Cifra de afaceri – total	-11,1	10,8	-0,6	-0,8
➤ intern	-19,3	20,9	2,2	-2,3
➤ extern	-0,4	-0,9	-4,2	1,7
3. Stocurile de produse finite	4,9	-6,7	-3,9	8,6
4. Productivitatea muncii	-5,9	3,8	-1,9	2,3
5. Numărul mediu de salariați	1,4	0,8	0,2	0,1

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS, pentru trimestrul IV – rezultatele din ancheta de conjunctură

Referitor la cifra de afaceri pe total industrie, se prevede o diminuare cu circa 0,8% față de trimestrul III 2012, ceea ce va conduce, în condițiile evoluției producției industriale, la o creștere importantă a stocurilor (8,6%). Se poate observa o reducere semnificativă a componentei interne a cifrei de afaceri, cu 2,3%, în timp ce cifra de afaceri pe piața externă se va majora cu 1,7% în al patrulea trimestru al anului curent, comparativ cu trimestrul anterior.

Productivitatea muncii se va majora la nivelul trimestrului IV 2012, cu un ritm sub cel al producției industriale, iar numărul mediu al salariaților va fi ușor peste nivelul trimestrului anterior (0,1%).

Principalii indicatori rezultați din anchetele de conjunctură în sectorul industrial

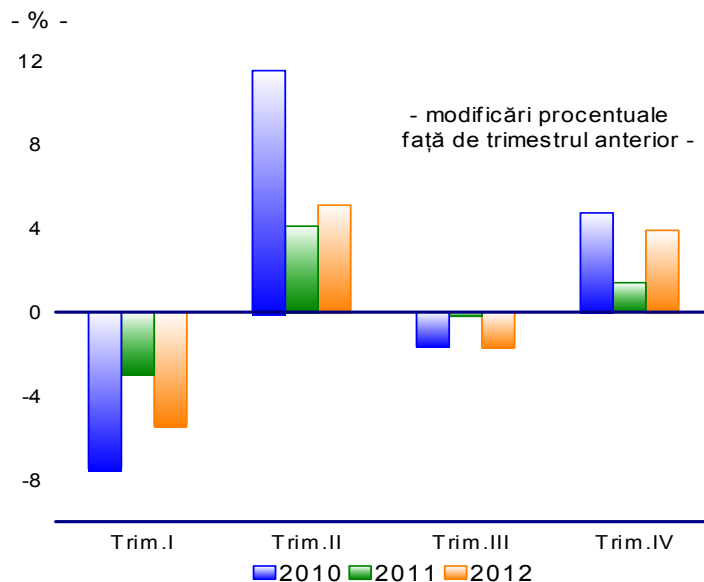
Producția industrială

Producția industrială a înregistrat la nivelul trimestrului III al anului 2012 o scădere cu 1,7%, față de perioada anterioară, iar pentru primele nouă luni rezultatele indică o ușoară scădere cu 0,2%.

Analiza conjuncturală pentru cel de-al patrulea trimestru al anului curent, elaborată pe baza sondajului la nivelul agenților economici, indică posibilitatea ca în această perioadă producția industrială să înregistreze o creștere de 3,9%, comparativ cu trimestrul anterior, respectiv o evoluție cu 1,6% peste nivelul trimestrului similar al anului anterior, ceea ce va conduce, pentru anul curent, la un volum al producției industriale cu 0,3% peste cel înregistrat în anul 2011.

Important de semnalat este că nivelul producției industriale din anul curent va fi superior celui din anul 2008, cu 5,5%, ceea ce înseamnă că producția industrială a recuperat un procent important pentru a depăși volumul de dinaintea debutului crizei economico – financiare.

Evoluția producției industriale

Trim. IV 2012 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

În structură, sunt de remarcat două situații distincte în evoluțiile viitoare ale ramurilor industriale pentru anul 2012 comparativ cu anul trecut:

- ramuri care vor avea un trend ascendent: activități de servicii anexe extracției, repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor, fabricarea altor mijloace de transport, fabricarea produselor din tutun, fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice;
- ramuri care vor înregistra scăderi: fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice, tăbăcirea și finisarea pieilor, extracția minereurilor metalifere, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, fabricarea produselor de cocserie, fabricarea echipamentelor electrice, tipărirea și reproducerea înregistrărilor pe suporturi.

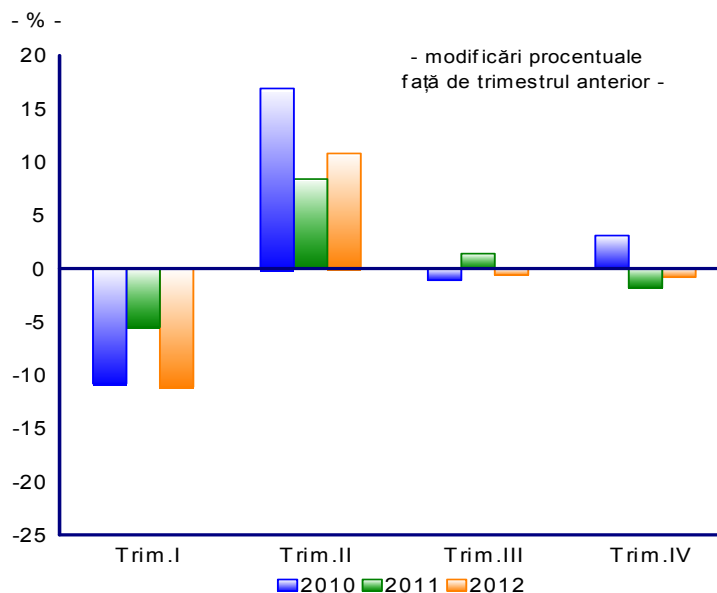
Cifra de afaceri

La nivelul trimestrului III al anului 2012, comparativ cu trimestrul anterior, s-a înregistrat o reducere a volumului cifrei de afaceri, pe total industrie, cu 0,6%, iar față de trimestrul corespunzător din anul anterior, o reducere de 3,9%. Pentru primele nouă luni ale anului curent, volumul cifrei de afaceri s-a redus cu 3,3%.

Ramurile care au înregistrat scăderi ale cifrei de afaceri la nivelul primelor nouă luni ale anului, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut, au fost: fabricarea calculatoarelor și a produselor electrice și optice (-37,3%), fabricarea substanțelor și produselor chimice (-16,8%), fabricarea altor mijloace de transport (-16,1%), tipărirea și reproducerea înregistrărilor pe suporturi (-15,5%), fabricarea produselor de cocserie (-10,1%).

Creșteri mai importante au fost înregistrate, pentru aceeași perioadă de analiză, în următoarele ramuri: fabricarea produselor textile (14,7%), activități de servicii anexe extracției (11,4%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (11,3%), fabricarea de mobilă (9,2%), și alte activități industriale (5,5%).

Evoluția cifrei de afaceri totale din industrie

Trim. IV 2012 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Pentru trimestrul IV 2012, comparativ cu perioada anterioară, se așteaptă o ușoară scădere a volumului cifrei de afaceri pe total industrie cu 0,8%, evoluție ce se încadrează în tendințele perioadei pentru care s-a făcut estimarea, precum și în tendințele înregistrate pe parcursul anului în curs. Comparativ cu anul 2011, agenții economici apreciază că cifra de afaceri pe total industrie se va reduce cu 3,2%.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața internă a înregistrat o creștere la nivelul trimestrului III 2012, comparativ cu trimestrul anterior (2,2%); raportat la perioada similară din 2011 se evidențiază o scădere de 2,7%. La nivelul primelor nouă luni s-a înregistrat o scădere cu 2,4% pentru cifra de afaceri pe piața internă, față de perioada corespunzătoare a anului anterior.

Scăderi mai importante ale cifrei de afaceri pentru piața internă la nivelul primelor nouă luni ale anului curent, față de perioada corespunzătoare din anul 2011, s-au înregistrat în următoarele ramuri: tipărirea și reproducerea înregistrărilor pe suporturi (-17,8%), fabricarea altor mijloace de transport (-16,2%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-13,7%), fabricarea produselor din tutun (-10,5%), fabricarea substanțelor și produselor chimice (-10,5%), industria metalurgică (-9,2%).

Conform estimărilor agenților economici, în trimestrul IV 2012, volumul cifrei de afaceri a producției destinate pieței interne se prevede să înregistreze o reducere de 2,3%, față de trimestrul anterior, iar comparativ cu trimestrul IV 2011 o scădere de 2,6%.

În aceste condiții se va ajunge, la nivelul anului 2012, comparativ cu anul trecut la o reducere de 2,4% a cifrei de afaceri din industrie pentru piața internă.

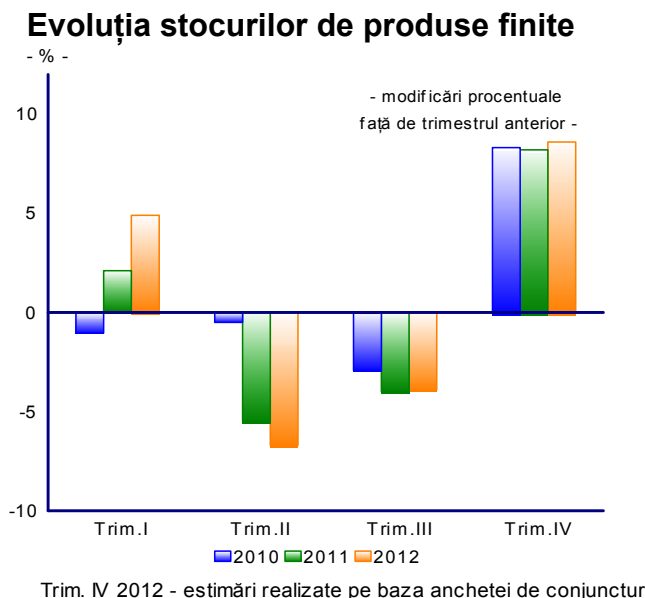
Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a scăzut la nivelul trimestrului III 2012, față de perioada anterioară cu 4,2%, iar în comparație cu perioada similară a anului trecut s-a înregistrat o reducere de 6,4%, pentru ca la nouă luni scăderea acestui indicator să fie de 5,6%.

Pentru perioada ianuarie – septembrie 2012, comparativ cu primele nouă luni ale anului trecut, ramurile care au avut reduceri importante ale cifrei de afaceri pentru piața externă au fost: fabricarea substanțelor și produselor chimice (-25,4%), fabricarea produselor de cocserie (-21,3%), industria metalurgică (-9,8%), alte activități extractive (-3,8%), fabricarea băuturilor (-3,7%), fabricarea de hârtie și produse din hârtie (-3,4%).

Anticipările agenților economici din eșantion indică pentru cel de-al patrulea trimestru al anului curent o ușoară creștere de 1,7%, comparativ cu trimestrul anterior, ceea ce înseamnă că volumul cifrei de afaceri destinate pieței externe va fi cu 3,8% sub nivelul din trimestrul IV 2011. În aceste condiții, la nivel de an, scăderea cifrei de afaceri pentru piața externă se așteaptă a fi de 5,1%.

Stocurile de produse finite

Stocurile de produse finite au înregistrat la nivelul celui de-al treilea trimestru al anului 2012, față de perioada anterioară, o scădere cu 3,9%. Comparativ cu perioada similară a anului trecut, se remarcă, la nivel de nouă luni, o creștere a acestora cu 2,1%.

Pentru trimestrul IV 2012, agenții economici apreciază că stocurile de produse finite se vor majora cu 8,6% față de trimestrul III 2012; raportat la perioada corespunzătoare a anului trecut se prevede o majorare de 2,2%.

La nivelul anului curent, se estimează că stocurile de produse finite se vor majora cu 2,2%, în condițiile unei reduceri de 0,1% a producției industriale și a unei scăderi cu 3,2% a cifrei de afaceri pe total industrie.

Stocurile de materii prime

Agenții economici se așteaptă ca în ultimul trimestru al anului 2012, stocurile de materii prime să înregistreze o scădere cu circa 1,7%, comparativ cu trimestrul anterior.

Evoluția stocurilor de materii prime

- modificări procentuale față de trimestrul anterior (%) -

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2010	-0,5	2,6	0,1	1,1
2011	0,01	-2,2	4,1	-1,2
2012	1,6	1,3	1,6	-1,7

Sursa: date rezultate din ancheta de conjunctură a CNP (pentru întreaga perioadă)

Gradul de utilizare a capacităților de producție

În perspectiva trimestrului IV 2012 se estimează, conform răspunsurilor agenților economici care fac parte din eșantion, că gradul de utilizare a capacităților de producție aflate în funcțiune se va situa la circa 76,1%, cel mai ridicat nivel din ultimii 3 ani.

Gradul de utilizare a capacităților de producție

- % -

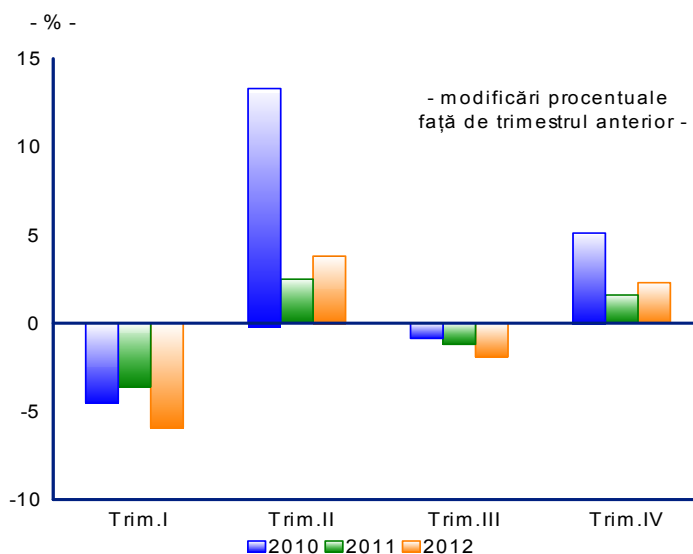
	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2010	69,4	70,6	66,8	68,2
2011	64,2	64,9	64,5	75,9
2012	75,8	76,0	75,4	76,1

Sursa: date rezultate din ancheta de conjunctură a CNP (pentru întreaga perioadă)

Productivitatea muncii

În concordanță cu evoluțiile producției industriale și efectivului de salariați din industrie, productivitatea muncii a înregistrat în cel de-al treilea trimestru al acestui an o scădere atât față de trimestrul anterior cu 1,9% cât și față de trimestrul similar din 2011 cu 2,7%. În primele 9 luni productivitatea muncii a scăzut cu 2,7%, pe baza creșterii numărului de salariați din industrie și a scăderii producției industriale.

Evoluția productivității muncii

Trim. IV 2012 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Pentru trimestrul IV 2012 agenții economici se așteaptă la o scădere a productivității muncii față de trimestrul similar din anul trecut cu circa 2%, și la o creștere față de trimestrul anterior cu 2,3%. Această evoluție va determina pentru anul 2012 o scădere cu circa 2,5%.

Costul unitar real cu forța de muncă

Costul unitar real cu forța de muncă în industrie a crescut în primele 9 luni cu 1,7% față perioada corespunzătoare din anul precedent, pe baza unei scăderi atât a câștigului salarial brut real (deflatat cu indicele prețurilor producției industriale), cât și a productivității muncii în această perioadă.

În trimestrul IV 2012, costul unitar real cu forța de muncă va înregistra o scădere cu circa 2%, față de trimestrul anterior; de asemenea, și comparativ cu trimestrul similar se va înregistra o scădere (cu 1,9%). La nivelul întregului an se preconizează o creștere cu circa 0,8%.

Numărul mediu de salariați

Numărul mediu de salariați a crescut în trimestrul III 2012 cu 0,2% față de trimestrul anterior și cu 2,3% raportat la perioada corespunzătoare a anului trecut.

Efectivul salariaților din industrie - medie trimestrială -

- mii persoane -

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2010	1.254,4	1.230,3	1.215,4	1.206,0
2011	1.214,4	1.226,0	1.239,3	1.238,1
2012	1.255,0	1.265,6	1.268,0	1.269,2

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul IV 2012 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Evoluțiile din primele 3 trimestre ale anului au determinat o creștere cu 3% pentru perioada ianuarie – septembrie 2012, comparativ cu ianuarie – septembrie 2011; ramurile cu cele mai importante majorări ale numărului de salariați pentru această perioadă au fost: fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (12,7%) alte activități extractive (11,7%), fabricarea produselor din tutun (9,8%) fabricarea produselor farmaceutice (9,5%) și fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (8%).

Dinamica numărului de salariați

- modificări procentuale față de aceeași perioadă din anul anterior (%) -

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2010	-13,9	-11,5	-9,4	-6,8
2011	-3,2	-0,3	2,0	2,7
2012	3,3	3,2	2,3	2,5

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS; pentru trimestrul IV 2012 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Din sondajul efectuat la nivelul agenților economici se remarcă faptul că trendul ascendent datorat creșterilor de personal va continua și în ultimul trimestru al anului curent. Pentru trimestrul IV față de trimestrul anterior se estimează o creștere ușoară cu circa 0,1% a numărului de salariați. Comparativ cu trimestrul similar din 2011 se preconizează o creștere de 2,5%.

Aceste creșteri vor conduce la o majorare cu 2,8% a numărului de salariați din industrie pentru întreg anul.

Dintre ramurile pentru care se estimează că vor avea cele mai mari creșteri de personal la nivelul anului 2012, comparativ cu 2011, menționăm: alte activități extractive (13%), activități de servicii anexe extracției (11,6%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (11,4%), fabricarea produselor farmaceutice (8,6%), fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (8,4%) și fabricarea altor mijloace de transport (8,4%).

Volumul creditelor

Datele obținute din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial indică pentru ultimul trimestru al anului curent, o creștere a volumului creditelor acordate agenților economici din industrie de circa 0,2%, comparativ cu trimestrul III 2012.

Pentru *creditele restante*, se preconizează că acestea vor înregistra în trimestrul IV o creștere de circa 5,3% față de trimestrul anterior.

Ponderea creditelor restante în total credite

	trim. I	trim. II	trim. III	trim. IV
2010	5,19	6,4	7,5	7,7
2011	8,7	9,0	9,25	9,47
2012	10,52	11,0	11,9	12,5

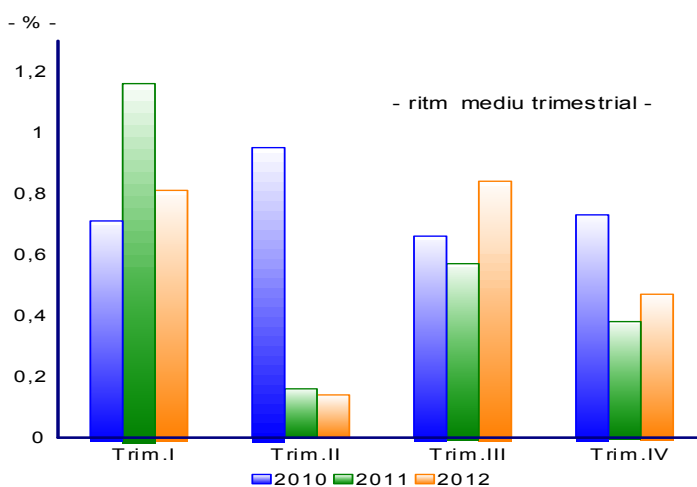
Sursa: prelucrări CNP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

Din datele furnizate de agenții economici se poate observa că, în ultimii ani ponderea creditelor restante în totalul creditelor a înregistrat o creștere substanțială. Această situație se datorează faptului că există în continuare probleme de lichiditate în sistem, ceea ce duce la o situație financiară dificilă în rândul agenților economici.

Prețurile producției industriale

În ceea ce privește prețurile producției industriale, se remarcă faptul că acestea au înregistrat, în cel de-al treilea trimestru al anului 2012 o creștere cu 1,7% față de trimestrul anterior (majorarea componentei interne fiind mai mare, și anume de 1,91%) și cu 5,46% în septembrie 2012 față de decembrie 2011.

Evoluția prețurilor producției industriale

Trim. IV 2012 - estimări realizate pe baza anchetei de conjunctură

Ancheta de conjunctură prevede pentru trimestrul IV 2012 al anului curent o creștere medie lunară a prețurilor de producție de 0,47%, creștere inferioară celei înregistrate în trimestrul III 2012 (0,84%), dar superioară celei din perioada similară a anului trecut (0,36%).

La nivelul anului curent se așteaptă o creștere a prețurilor produselor industriale cu circa 6,4%, comparativ cu anul anterior, iar pentru luna decembrie 2012 se anticipează o creștere cu 7%, față de luna decembrie 2011.